

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-4Csp/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622201390
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8622201390.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobkyne A. B., nar.XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, XXX XX C. D. právne zastúpenej Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník proti žalovanému EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803 zastúpenému Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 2.652,52 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 300,-eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietam.

III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 06.09.2022 na Okresnom súde Svidník (z ktorého výkon súdnictva prešiel dňom 01.06.2023 ex lege na Okresný súd Bardejov, viď zákon č.150/2022 Z.z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení neskorších predpisov) domáhala, aby súd žalovanému uložil povinnosť titulom primeraného finančného zadost'učinenia zaplatiť jej sumu 2.652,52 eur a nahradiť jej trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodňovala tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn.8Csr/1/2018 o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa, pričom dosiahla v konaní úspech, keď rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 04.09.2019, ktorý právoplatnosť nadobudol dňa 25.01.2020 bolo jej žalobe vyhovené. V žalobe

-2- SK-4Csp/81/2022
citovala časti rozhodnutia zo základného konania a poukazuje na § 3 ods.5 veta tretia zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a § 4 ods.2 písm. b/ zák. č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa tvrdila, že ako spotrebiteľ uplatňuje si satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré musela brániť v základnom konaní. Tvrdiac, že primerané finančné zadost'učinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň aj funkciu relutárnu predstavujúcu obohatenie spotrebiteľa proti dodávateľovi za to, že musel podstúpiť súdne konanie uviedla, že hypotéza právnej normy je splnená, lebo je spotrebiteľkou, ktorá úspešne ubránila svoje spotrebiteľské právo na súde, preto požaduje primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2.652,52 eur, ktorú odôvodnila tým, že ide o sumu ktorú žalovaný protizákonne vymáhal v rozhodcovskom konaní.

Táto suma je podľa žalobkyne primeraná na to, aby boli dosiahnuté všetky ciele primeraného finančného zadostučinenia, keď rozsah porušenia spotrebiteľského práva je definovaný rozsudkom v základnej veci sp.zn.8Csr/1/2018 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku, z tejto je potrebné vychádzať ako zo záväznej a tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v základnej veci nie je možné ani rozširovať, ani zužovať. Poukázala na to, že ak má byť finančné zadostučinenie primerané, teda spravodlivé, jeho výška nemôže byť len symbolická, lebo taká výška nebola by ani spravodlivá, ani odradzujúca pre dodávateľa, pričom na rozdiel od iných inštitútov v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), kde sa na prvé miesto kladie morálne zadostučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, to pri inštitúte PFZ nie je možné, keď toto je možné len v peňažnej forme a má byť zároveň odmenou spotrebiteľa.

3. Ako dôkaz na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa v žalobe označila rozsudok Okresného súdu Svidník zo dňa 04.09.2019 sp.zn.8Csr/1/2018 s doložkou právoplatnosti.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný tvrdil, že nie je v konaní vecne pasívne legitimovaný, lebo nedopustil sa porušenia spotrebiteľských práv žalobkyne, preto nemožno ho považovať za osobu, ktorá by zodpovedala za porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne, keď aj § 3 ods.5 Zákona o ochrane spotrebiteľa jasne stanovuje, že spotrebiteľ sa zadostučinenia domáhať môže len od toho, kto za takéto porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi zodpovedá. Poukázal na to, že on nie je subjektom, ktorý so žalobkyňou uzatvoril zmluvu č.39693115, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý spotrebiteľský úver, zmluvu a ani jej všeobecné obchodné podmienky nekoncipoval a žalobkyňa v žalobe ani neuviedla žiadne konkrétne porušenie spotrebiteľských noriem, za ktoré by žalovaný mal zodpovedať. Žalobkyňa si tak podľa neho nespĺnila bremeno tvrdenia, nakoľko len citovala časť odôvodnenia rozsudku v predchádzajúcom konaní bez toho, aby konkrétne a nezameniteľne špecifikovala porušenie jej práv zo strany žalovaného, preto žaloba je v tejto časti neúplná a nezrozumiteľná. Samotné zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa žalovaného nie je predpokladom pre prípustnosť žaloby o primerané finančné zadostučinenie, nakoľko žalovaný si len uplatnil voči žalobkyňi odkúpenú pohľadávku pred rozhodcovským súdom a nemohol mať žiadnu vedomosť o zrkovom deficite žalobkyne, ktorá rozhodcovskú doložku podpísala aj s bankou, a to bez výhrad a navyše prejavila vôľu splácať dlžnú sumu. Žalovaný napriek právoplatnosti rozsudku zo základného konania nesúhlasil s jeho odôvodnením v časti „nutnosti“ podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, výklad súdu vzhľadom na zásadu neznalosť práva neospravedlňuje považuje za jednostranný. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn.20 Cdo 4022/2017 podľa ktorého iba z formulárovej podoby rozhodcovskej zmluvy uzavretej so spotrebiteľom nie je možné vyvodzovať jej rozpor s dobrými mravmi a dôvod pre zastavenie

-3-

SK-4Csp/81/2022

exekúcie. Tiež poukázal na závery uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k.18CoE/152/2020-51 zo dňa 30.06.2021 a uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn.22Ek/760/2021 z 19.5.2022 a tvrdil, že neporušil žiadne práva spotrebiteľa, ak tento sám a dobrovoľne podpísal dohodu o uznaní záväzku, obsahom ktorej nebola rozhodcovská doložka, nakoľko táto sa nachádzala na samostatnej listine, ktorú žalobkyňa tiež podpísala. Poukazujúc aj na rozhodovacie prax Krajského súdu v Bratislave žalovaný uviedol, že považuje za maximálne nespravodlivé, ak z dôvodov „iný kraj, iný mrav“ musí znášať následky niečoho, čo nie je porušením spotrebiteľských noriem, keď spotrebiteľské rozhodcovské konanie je zákonom aprobované a upravené osobitným zákonom. Poukázal tiež na to, že v čase vyhlásenia rozsudku už bola žalobkyňa v konkurze, a tak pohľadávka veriteľa je nevymáhateľná a žalobkyňi aj bez jej aktivity nehrozí žiadne porušenie spotrebiteľských práv. Zákonodarcou ustanovením § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa podľa žalovaného nesledoval to, aby dôsledkom akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa v spore bol automaticky vznik nároku na finančné zadostučinenie, čo by bolo v rozpore so základným ústavným právom na súdnu ochranu. Je podľa žalovaného absurdné, aby bol ktokoľvek za aplikáciu jeho ústavného práva na súdnu ochranu zo strany súdov sankcionovaný osobitným zadostučinením pre protistranu, lebo pri strate sporu neúspešná strana už znáša náhradu trov konania protistrany. Tým zákonodarcou zabraňuje tomu, aby nedochádzalo k zneužívaniu súdov a šikanovaniu iných osôb neustálym uplatňovaním nedôvodných žalôb. Opačný výklad by podľa názoru žalovaného upieral veriteľom (hoci aj domnelým) ich právo na súdnu ochranu a možnosť uplatnenia hoci aj domnelého práva bez rizika, že v prípade prehry v spore bude okrem náhrady trov konania znášať aj absolútne nespravodlivé finančné zadostučinenie za situácie, kedy ich konaním nevznikla protistrane žiadna ujma a ani nedošlo k porušeniu žiadnych spotrebiteľských práv, len k realizácii ústavného práva na súdnu ochranu. Žalovaný poukázal na to, že opačný výklad by okrem iného kolidoval

so závermi Nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 796/2016-65. Tvrdil, že pri primeranom finančnom zadosťučinení musí byť ujma spotrebiteľa nielen tvrdená, ale aj preukázaná, pričom nie je sporné, a ani v základnom konaní nebolo sporné, že si žalobkyňa neplnila svoje povinnosti riadne a včas. Žalovaný vzniesol tiež námietku premlčania poukazujúc na to, že ak sama žalobkyňa v žalobe tvrdí, že žalovaný sa „chcel obohatiť“, potom nevie prečo čakala s podaním žaloby bez mála 3 roky, keď za použitia analógie vzhľadom na kvalifikovanie nároku samou žalobkyňou poukazuje na § 107 ods.1 Občianskeho zákonníka o dvojročnej premlčacej dobe, ktorá plynula od právoplatnosti rozsudku v základnom konaní a v čase podania žaloby žalobkyne dávno uplynula. Žalovaný namietol tiež celkom zjavnú neprimeranosť uplatneného nároku, keď súdy priznávajú zadosťučinenia vo výške 50,-eur, v mimoriadne odôvodnených prípadoch v sume 100,-eur, pričom žalobkyňa ho ani nekontaktovala vo vzťahu k vytknutiu porušenia akýchkoľvek jej práv, len bez ďalšieho podala žalobu na súd požadujúc neprimeranú sumu, hoci rozhodcovský rozsudok nebol zrušený z dôvodu, že dlh žalobkyne neexistuje.

5. Žalobkyňa písomnú repliku nepodala.

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 14.06.2023 na ktoré sa napriek riadnemu a včasnému predvolaniu doručenému mu dňa 26.05.2023 nedostavil právny zástupca žalobkyne. Neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o jeho odročenie nežiadal. Žalovaný prostredníctvom svojho zástupcu s poukazom na neprítomnosť žalujúcej strany navrhol rozhodnúť spor rozsudkom pre zmeškanie, čomu súd vzhľadom na § 299 ods.1 CSP nemohol vyhovieť a spor riadne prejednal a rozhodol, a to v súlade s ust. § 180 CSP v neprítomnosti

-4-

SK-4Csp/81/2022

právneho zástupcu žalobkyne, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

7. Žalovaný na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu trval na nedôvodnosti žaloby. Poukázal na to, že žalobkyňa na jeho písomné námietky proti žalobe písomne nereagovala. Podľa žalovaného samotná formulárová podoba rozhodcovskej zmluvy nie je a priori protizákonná a primerané finančné zadosťučinenie je podľa jeho názoru namieste v prípade, ak vznikla nemajetková ujma spotrebiteľovi, čo však v danom prípade nebolo tvrdené ani preukázané. Ak by aj súd mal za to, že primerané finančné zadosťučinenie malo by byť priznané, žalovaný je toho názoru, že jeho výška by mala dosahovať max. sumu 50,- eur v zmysle predloženej judikatúry, a to vzhľadom aj na neprítomnosť žalobkyne a jej právneho zástupcu na pojednávaní.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomného vyjadrenia žalovaného, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých žalobkyňou predložených listinných dôkazov, keďže vykonanie žiadneho z týchto dôkazov nebolo namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Svidník zo základného konania sp.zn.8Csr/1/2018 (§ 295 CSP), pričom zistil tento skutkový stav:

9. Zo spisu Okresného súdu Svidník sp.zn.8Csr/1/2018 súd zistil, že žalobou podanou proti žalovanému na Okresnom súde Svidník dňa 04.12.2017 sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, sp. zn. SRSAspA 01826/17 z 21.8.2017. Žalobu odôvodnila tým, že rozhodcovský súd vyhovel žalobe v celom rozsahu a zaviazal ju na zaplatenie sumy 2.652,52 eur, úroku z omeškania vo výške 33,82 eur, úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 935,17 eur od 20.10.2015 do zaplatenia, trov rozhodcovského konania pozostávajúcich z poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 161,18 eur a trov právneho zastúpenia žalobcu vo výške 264,22 eur, a to v tam určených mesačných splátkach, hoci je tu dôvod neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, v konaní nebol správne zistený skutkový stav, rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na § 45 ods.1 písm. e/, g/, i/ a l/ zákona č.335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Tvrdila, že dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach je formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ a ona nemala možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť jeho obsah, pred jej podpísaním nebola oboznámená s jej obsahom, a aj spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je formulár ktorý jej bol predložený na podpis bez vysvetlenia následkov, pričom jednalo sa v oboch prípadoch o neprijateľné, absolútne neplatné zmluvné podmienky. Uzatvorenie takej dohody bolo podľa

žalobkyne v zmysle § 4 ods.8 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v rozpore s dobrými mravmi, lebo neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a bol využitý omyl a lesť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku a vnútiť jej rozhodcovskú zmluvu. Podpisom formulárovej dohody sa podľa žalobkyne zhoršilo jej postavenie a privodilo jej to značnú ujmu, čo je v rozpore s ust. § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka. Odvolávala sa na to, že iniciatíva k uzatvoreniu takejto dohody neprišla z jej strany a okolnosti, za ktorých žalovaný uzatvára so spotrebiteľmi formulárovej dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach (po vynútenej návšteve splnomocnenej osoby, s vysvetlením, že ide iba o dohodu o splátkach dlhu) je potrebné považovať za nekalú obchodnú praktiku podľa § 8 ods.4 Zákona o ochrane

-5-

SK-4Csp/81/2022

spotrebiteľa. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.8MCdo/1/2014 z 30.3.2015. Tvrdila, že žalovaný ani nebol oprávnený na vymáhanie danej pohľadávky, lebo úver jej poskytla banka a neboli splnené podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky podľa zákona o bankách a zákona o spotrebiteľských úveroch, lebo postupoval sa „živý úver“ a žalovaný v čase postúpenia pohľadávky nedisponoval bankovým povolením od NBS a nebol oprávnený na poskytovanie spotrebiteľských úverov, čím sa rozhodcovský súd napriek úprave v § 53 ods.4 písm. b/ a § 53 ods.4 písm. r/ Občianskeho zákonníka vôbec nezaoberal.

10. Žalovaný so žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku nesúhlasil. Mal za to, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, na ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc bola uzavretá platne, riadne, po mimosúdnych telefonických rokovaníach so žalobkyňou, ktorá prejavila vôľu a ochotu pohľadávku uhradiť v splátkach, do podpisu dohody nebola nútená, každý dokument bol na samostatnom liste a neboli vzájomne podmienené. O žalobe bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 04.09.2019 tak, že tejto bolo v celom rozsahu vyhovieť a žalobkyňi bol proti žalovanému priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Dôvodom vyhovieť žaloby a zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa odôvodnenia rozsudku bolo, že zámer žalovaného dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy podpísaním dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 09.12.2015 súd vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Uznanie dlhu žalobkyňou v dohode zo dňa 09.12.2015 súd považoval za právne neúčinné, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa vedela o jeho premlčaní, ako to vyžaduje § 558 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc aj z výpovede v konaní vypočutej svedkyne súd uzavrel, že žalovaný nepreukázal, že rozhodcovská zmluva bola výsledkom slobodnej vôle žalobkyne, neuniesol dôkazné bremeno, že túto zmluvu, ktorej uzavretie spotrebiteľ primárne nesledoval, keď predmetom jeho záujmu bola dohoda o splátkach žalobkyňa uzatvorila po náležitom poučení o dôsledkoch jej uzavretia, keď žalobkyňa je navyše osoba, ktorá nevie čítať ani písať, je ťažko chápacou osobou a chápala podpis dohody len ako umožnenie splácania jej dlhu v splátkach. Navyše podľa súdu zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá so žalobkyňou neobsahovala zákonné náležitosti, čo malo za následok že sa jednalo o bezúročný a bezpoplatkový úver. Podľa názoru súdu preto boli hneď dva dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, a to podľa § 45 ods.1 písm. i/ aj l/ zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, teda stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu a rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Vyššie uvedený rozsudok Okresného súdu Svidník, ktorým bol zrušený rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 07.02.2020.

12. Žalobkyňa tu v spore, poukazujúc na vyššie uvedené súdne konanie a rozhodnutie a tvrdiac, že v predmetnom konaní úspešne na súde ubránila svoje spotrebiteľské právo má za to, že sú naplnené zákonné podmienky pre priznanie jej primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods.5 veta tretia zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Výšku požadovaného zadosťučinenia vyvodzovala z výšky sumy, ktorú od nej žalovaný protizákonne vymáhal v rozhodcovskom konaní.

-6-

SK-4Csp/81/2022

13. Súd vychádzajúc z tvrdení strán a výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobkyne čo do základu je plne dôvodná a čo do výšky je dôvodná v časti. Žalobkyňi podľa názoru súdu

vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré nie je premlčané a ktoré v okolnostiach tu súdenej veci bolo dôvodné priznať jej vo výške 300,-eur, a to z nasledujúcich dôvodov.

14. Nosnou námietkou žalovaného bola námietka o nedostatku jeho vecnej pasívnej legitímácie, ku ktorej súd uvádza nasledovné. Niet pochyb, a nebolo to medzi stranami ani sporné, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a VÚB bankou, a.s. zo dňa 04.04.2011 je spotrebiteľskou zmluvou, čo už bolo právoplatne ustálené aj v základnom konaní, pričom prípadná zmena veriteľa na tom nič nemení, nič nemení na podstate a charaktere spotrebiteľského vzťahu. Subjekt, ktorý má záujem stať sa postupníkom pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy činí tak dobrovoľne, na základe vlastného rozhodnutia a musí si byť vedomý, vzhľadom na hmotnoprávnu úpravu a ustanovenia verejnoprávneho predpisu obsahujúceho kogentné ustanovenia (zákon č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), že jeho konanie a kroky budú hodnotené aj z tohto pohľadu. Žalovaný pri nadobúdaní pohľadávky voči spotrebiteľovi a pri jej následnom vymáhaní bol povinný dodržať povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Je celý rad ustanovení, ktoré potvrdzujú tento záver a ktoré by úplne stratili zmysel, ak by platil výklad žalovaného ponúknutý ním v tu súdnej veci (vid' napr. § 7 ods.1 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie alebo § 53a Občianskeho zákonníka podľa ktorého povinnosť zdržať sa používania judikovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky má aj právny nástupca dodávateľa.) Aj z § 529 ods.1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, mu zostávajú zachované i po postúpení pohľadávky. Súd v súvislosti so svojim záverom, že je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného v danom prípade podporne a analogicky poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.2Cdo/125/2018 zo dňa 27.06.2019 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 72/2019 podľa ktorého právo spotrebiteľa domáhať sa na súde určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru zostáva zachované aj voči tomu, na koho dodávateľ postúpil svoju pohľadávku z úveru.

15. Ak zostáva zachované právo spotrebiteľa domáhať sa na súde voči tomu, na koho dodávateľ postúpil svoju pohľadávku z úveru a kto ju voči spotrebiteľovi uplatňuje a vymáha určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, čo následne môže viesť k žalobe spotrebiteľa proti postupníkovi podľa § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa, niet dôvod pre záver, že by žalovaný nemal byť pasívne vecne legitímovaný, lebo to bol práve on, kto predložil žalobkyňu na podpis formulárové dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach a spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a práve on podal žalobu voči žalobkyňu na rozhodcovskom súde. Absolútne preto neobstojí obrana žalovaného založená na tom, že on nekoncepoval úverovú zmluvu a jej podmienky, lebo bol to žalovaný, kto pri vymáhaní svojej pohľadávky konal pri podpise dohody o uznaní záväzku a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy (ktoré koncepoval) spôsobom, ktorý súd v základnom konaní právoplatne označil za nekalú obchodnú praktiku. Súd poukazuje na bod 29 odôvodnenia rozsudku v základnom konaní sp.zn.8Csr/1/2018, kde je jasne uvedené, že súd za nekalú obchodnú praktiku vyhodnotil práve zámer žalovaného dosiahnuť vymožiteľnosť pohľadávky podpísaním dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach č.3573617 zo dňa 09.12.2015, čo je konanie s nedostatkom odbornej starostlivosti na strane dodávateľa a to je zároveň jasná a jednoznačná

-7-

SK-4Csp/81/2022

odpoveď na žalovaným nastolenú otázku, že nie je mu zrejme, akého porušenia spotrebiteľských práv žalobkyne sa mal dopustiť. Nekalá obchodná praktika práve žalovaného (nie pôvodného veriteľa) a práve žalovaným koncepované dohody (a rozhodcovská zmluva) viedli v konečnom dôsledku k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, preto sa žalovaný svojej zodpovednosti za porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne v žiadnom prípade zbaviť nemôže.

16. Čo sa týka samotného nároku, podľa § 3 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Podľa názoru súdu žalobkyni právo na primerané finančné zadosťučinenie proti žalovanému z dôvodu splnenia všetkých zákonných podmienok v zmysle vyššie citovaného § 3 ods.5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa vzniklo.

18. Predloženým rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 04.09.2019, č.k.8Csr/1/2018-70 žalobkyňa preukázala, že rozhodcovský rozsudok vydaný proti nej rozhodcovským súdom na návrh práve žalovaného bol zrušený z dôvodu nekalej obchodnej praktiky práve žalovaného, preto súd má za preukázané, že za toto porušenie povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa zodpovedá žalovaný. Podľa § 7 ods.1 a 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa sú nekalé obchodné praktiky zakázané a používanie nekalých obchodných praktík sa zakazuje aj v súvislosti s plnením záväzku spotrebiteľa vrátane vymáhania pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy, čo vzhľadom na právoplatné závery súdu v základnom konaní jasne zakladá nárok žalobkyne proti práve tu žalovanému.

19. Ak žalovaný tvrdil, že podaním žaloby na rozhodcovský súd len realizoval ústavou zaručené právo, tak súd mu pripomína, za akých konkrétnych okolností a akým spôsobom k tomu došlo, keď predchádzala tomu nekalá obchodná praktika žalovaného. Toto tvrdenie ho preto nijako nezbavuje zodpovednosti za stav, ktorý v dôsledku toho nastal. Bol to práve žalovaný, kto porušil zákaz nekalých obchodných praktík pri vymáhaní pohľadávky, teda niet pochyb, že zodpovednosť za výsledok sporu a stav, ktorý nastal nesie práve žalovaný. Práve žalovaný sa po použití nekalej obchodnej praktiky domáhal na rozhodcovskom súde na žalobkyni zaplataenia nie malej finančnej čiastky na základe neplatného právneho úkonu, čo nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1CoCsp/22/2020).

20. Ak žalovaný opakovane tvrdil, že z jeho strany k porušeniu žiadneho práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa či osobitnými predpismi nedošlo, tak

-8-

SK-4Csp/81/2022

tu súd opäť poukazuje na to, že žalovaným porušenými zákonnými ustanoveniami sú napr. § 2 písm. u/ zákona o ochrane spotrebiteľa podľa ktorého odbornou starostlivosťou na účel daného zákona sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti, a tiež § 8 zákona o ochrane spotrebiteľa upravujúci klamlivé konanie a nekalé praktiky. Súd podporne poukazuje napr. na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.09.2022 sp.zn.20CoCsp/33/2022, z ktorého cit „Žalovaný požadoval od žalobcu plnenie, na ktoré zjavne nárok nemal. Takéto konanie žalovaného, ktoré mohlo mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu, nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (bod 12 odôvodnenia). Podľa názoru odvolacieho súd na úspešné uplatnenie práva postačuje jednak aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou, avšak navyše v prejednávacom prípade žalovaný zlyhal pokiaľ postupoval zjavne v rozpore s odbornou starostlivosťou. Je nepochybné, že neopodstatnené uplatňovanie súm („len tak skúsime“) bez akéhokoľvek podkladu voči spotrebiteľom je nutné zahrnúť do kategórie rozporu s odbornou starostlivosťou, ale aj rozporu s dobrými mravmi § 3 ods. 1 OZ“ (bod 14 odôvodnenia).

21. Ak žalovaný teraz, v štádiu konania o primerané finančné zadosťučinenie spochybňuje závery rozhodnutia v základnom konaní, tak na túto jeho obranu súd nemohol prihliadať, nakoľko nesúhlas so závermi súdu v základnom konaní mal žalovaný vyjadriť tam. Ak s rozsudkom nesúhlasil, mohol sa proti nemu odvolať. Neurobil to, preto spochybňovanie záverov právoplatného a záväzného súdneho rozhodnutia v tomto štádiu je úplne irelevantné a súd, viazaný rozsudkom v základnej veci na túto obranu žalovaného neprihliadal.

22. Ak teda žalovaný voči žalobkyni konal spôsobom, ktorý bol právoplatne posúdený ako rozporný s právom, je toto konanie konaním v rozpore s odbornou starostlivosťou (§ 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z.z.), a bolo priamo označené súdom v základnom konaní za nekalú obchodnú praktiku. Uvedené porušenie práva a povinností žalovanému vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa súd s poukazom na § 3 ods.5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa považuje za dôvod na priznanie

primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni, ktorá úspešnou obranou voči takýmto nedôvodným nárokom v pôvodnom konaní na súde úspešne uplatnila svoje práva. Preto aktuálna snaha žalovaného v konaní o primerané finančné zadosťučinenie relativizovať, či zľahčovať svoje pochybenia konštatované v základnom konaní, ktorého výsledkom je súd viazaný neobstojí.

23. Povinnosťou žalovaného vzhľadom na predmet jeho činnosti bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na vymáhanie pohľadávok, slúžiace na ochranu spotrebiteľa a zakazujúce nekalé obchodné praktiky. K opakovanému tvrdeniu žalovaného, že uplatnením pohľadávky len realizoval svoje Ústavou zaručené právo a k jeho tvrdeniu, že iné súdy posudzovali jeho veci inak a že nemôže niesť zodpovednosť za stav „iný kraj, iný mrav“ súd uvádza, že v okolnostiach veci tieto tvrdenia absolútne nemôžu obstať, lebo existuje množstvo právoplatných súdnych rozhodnutí súdov naprieč republikou, ktoré konanie žalovaného rovnako vyhodnotili ako nekalú obchodnú praktiku a o ktorých žalovaný musí mať vedomosť, keďže sa týkali práve jeho. Napríklad vo veci vedenej na niekdajšom Okresnom súde Košice I sp.zn.34Csr/2/2016 o zrušenie rozhodcovského rozsudku, kde žalovaný postupoval pri uzatváraní dohody o uznaní záväzku a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy rovnako ako v tu

-9-

SK-4Csp/81/2022

súdnej veci bola žaloba proti žalovanému podaná na súd ešte dňa 09.12.2016, žalovaný sa k nej vyjadroval dňa 14.02.2017. Preto už aj v čase, kedy žalovaný podával proti žalobkyni žalobu na rozhodcovský súd (14.07.2017) existovali dôvody na maximálnu obozretnosť žalovaného. Súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.2CoE/126/2018 zo dňa 23.05.2018, ktoré rovnaký postup žalovaného pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy takisto vyhodnotilo ako nekalú obchodnú praktiku. Žalovaný sa tu napriek tomu v základnom konaní ešte aj v roku 2019 bránil žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku, hoci Okresný súd Košice I obdobný rozhodcovský rozsudok zrušil rozsudkom ešte zo dňa 16.01.2018, a Krajský súd v Banskej Bystrici právoplatne rozhodol ešte 23.05.2018, čo súd nemohol nezohľadniť pri posudzovaní nároku žalobkyne a dĺžky stavu jej neistoty. Uvedené rozhodnutia Okresného súdu Košice I, či Krajského súdu v Banskej Bystrici pritom nie sú zďaleka ojedinelé. Podporne súd poukazuje napr. na uznesenie Okresného súdu Kežmarok sp.zn.10Er/344/2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn.18CoE/83/2021.

24. Ak žalovaný poukazoval na žalobkyni prisúdenú náhradu trov konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku, tak táto obrana je irelevantná. Trovy konania jej vznikli, lebo sa musela brániť nedôvodnému rozsudku a nároku, nie je to jej príjem, či zisk, ale len kompenzácia zmenšenia majetku vynaloženého na obranu v súdnom spore. Náhradou trov konania sa žalobkyni ako spotrebiteľovi vrátilo len to, o čo prísť nikdy nemala. Nie je to teda žiadne zadosťučinenie. Ak by preto táto skutočnosť bola dôvodom pre nepriznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ustanovenie § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa by bolo zbytočným. Nemalo by žiaden sankčný a odradzujúci (súčasne preventívny) účinok na dodávateľov, ak by pri zjavnom porušení práv spotrebiteľov mohli sa vyhnúť sankcií v podobe platenia finančného zadosťučinenia len tým, že sa svojich nedôvodných nárokov nedomôžu a že len budú musieť kompenzovať spotrebiteľovi vynaložené trovy konania. Súd preto za primeranú sumu zadosťučinenia považoval tu sumu 300,-eur.

25. K výške požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú žalobkyňa odvíjala od sumy, ktorú od nej žalovaný vymáhal v rozhodcovskom konaní súd uvádza, že výška primeraného finančného zadosťučinenia sa vôbec nemusí (i keď môže) odvíjať od výšky potenciálneho bezdôvodného obohatenia.

26. Primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa v zmysle § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je čo do výšky zákonom nijako konkrétne stanovené, klasifikované, či limitované, nie sú naň žiadne tabuľky či osobitné kritériá, základným a určujúcim kritériom v zmysle zákona je jeho primeranosť, ktorú súd posudzuje podľa vlastnej úvahy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. Keďže zákon okrem primeranosti nestanovuje žiadne konkrétne kritériá, ktoré by spotrebiteľ mal tvrdiť a dokazovať, neobstojí tvrdenie žalovaného o nedostatočnom odôvodnení výšky požadovaného zadosťučinenia žalobkyňou. Žalobkyňa v žalobe logicky a dostatočne odôvodnila výšku požadovaného zadosťučinenia keď uviedla, že odvodzuje ju od sumy, ktorú od nej žalovaný protiprávne vymáhal v rozhodcovskom konaní (o ktorú ju tam žaloval). Úvaha zvolená žalobkyňou pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvodzujúca ho od sumy ktorú od nej žalovaný nedôvodne žiadal síce má určitú logiku vo vzťahu k preventívnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného

zadosťučinenia, nakoľko odradiť dodávateľa od recidívy môže práve jeho uvedenie si, že čím vyššiu sumu od spotrebiteľa bude nedôvodne žiadať, tým vyššie finančné zadosťučinenie v prípade úspešného uplatnenia ochrany spotrebiteľom následne bude musieť poskytnúť, preto

-10-

SK-4Csp/81/2022

odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby sa žalovaný v budúcnosti nedomáhal na spotrebiteľoch nedôvodných plnení v takej výške môže byť práve v takom prípade naplnený. To ale neznamená, že výška zadosťučinenia musí byť nevyhnutne matematicky zhodná so sumou, alebo s nejakou časťou sumy o ktorú sa veriteľ chcel obohatiť. Súd v okolnostiach veci za primeranú sumu zadosťučinenia považoval sumu 300,-eur.

27. K nedôvodnosti obrany žalovaného ohľadom ním tvrdenej absencie ujmy na strane žalobkyne súd poukazuje tiež na závery súdnej praxe, cit. „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (citované z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.3CoCsp/25/2021, ďalej k tomu pozri napr. rozsudky KS v Prešove sp.zn.20CoCsp/31/2021, 10CoCsp/23/2020, 20CoCsp/39/2021, 20CoCsp/43/2020, 3CoCsp/2/2021).

28. Preto aj obrana žalovaného, že žalovanej nevznikla žiadna ujma je nedôvodná. V tejto súvislosti je najmä potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Zákon podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená ujma nevyžaduje (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.6Cdo/127/2017). V ňom Najvyšší súd okrem iného v súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením podľa § 3 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. konštatoval, že „zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne.“

29. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným, túto súd nepovažoval za dôvodnú. Žalovaný poukazujúc na „analogiu“ argumentoval dvojročnou premlčacou dobou platnou pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia, a nakoľko zákon o ochrane spotrebiteľa preň osobitnú úpravu premlčania nemá, platí preň všeobecná trojročná premlčacia doba. Tá začína plynúť až po právoplatnosti rozsudku v základnom konaní, preto až vtedy začala tu žalobkyňa plynúť premlčacia doba. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutia vydaného vo veci samej. Pred vydaním takéhoto rozhodnutia preto ani neprichádza do úvahy začatie plynutia premlčacej doby. V opačnom prípade by to

-11-

SK-4Csp/81/2022

totiž znamenalo, že premlčacia doba nároku môže uplynúť ešte pred naplnením základného predpokladu pre jeho priznanie, ktorým je úspech spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Výklad žalovaného by nielenže bezdôvodne a neprimerane skracoval spotrebiteľom premlčaciu dobu, ale mohol by viesť až k absurdnému záveru, že nárok by sa premlčal skôr ako by vznikol. Až právoplatnosťou rozsudku je tento konečný, záväzný a nezmeniteľný, preto námietka premlčania nebola dôvodná. Rozsudok vo veci 8Csr/1/2018 zo dňa 04.09.2019 nadobudol právoplatnosť dňa 07.02.2020, žaloba žalobkyne doručená súdu bola dňa 06.09.2022, teda dávno pred uplynutím trojročnej premlčacej doby (aj bez zohľadnenia spočívania premlčacích lehôt v zmysle § 1 a § 8 zákona

č.62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19).

30. Pri posúdení dôvodnosti výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je potom treba vychádzať z toho, že toto zadosťučinenie má niekoľko funkcií. Možno tak hovoriť o funkcii satisfakčnej, sankčnej, odradzujúcej, odmeňujúcej. Pri určení jeho výšky súd musí zohľadniť viaceré relevantné okolnosti, a to napríklad či nejde v prípade postupu a konania dodávateľa o recidívu, aká bola intenzita a trvanie porušenia a dôsledky konania dodávateľa, ekonomický dopad nečestného konania dodávateľa na spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, či už napríklad nebolo poskytnuté zadosťučinenie spotrebiteľovi aj v inej podobe. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, niet pochýb o tom, že požadovanie nedôvodných nárokov zo strany žalovaného od spotrebiteľa logicky znamená obmedzenie komfortu spotrebiteľa, berie mu čas a kľud. Žalobkyňa sa tu musela aktívne brániť nedôvodným nárokom z dohody o uznaní záväzku a spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, musela vyhľadať advokáta, ktorý ju v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku zastupoval. Súd do prisúdenej výšky zadosťučinenia premietol, že súd v základnom konaní našiel nielen jeden, ale hneď dva zákonné dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku, konanie žalovaného označil za nekalú prax a navyše zistil bezúročnosť a bezpoplatkovosť aj samotného úveru z ktorého nároky si žalovaný uplatňoval.

31. Súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v sume 300,-eur. Zohľadnil primerane aj rozhodovaciu prax súdov majúcu na pamäti zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania, samozrejme, pri zohľadnení faktu, že každá vec vo svojich konkrétnych skutkových okolnostiach môže byť odlišná a že paušalizovanie toho, čo je v konkrétnom prípade „primerané“ nie je možné. K výške nároku žiadanej žalobkyňou súd uvádza, že ojedinele síce existujú súdne rozhodnutia, kde boli priznané tisícové sumy zadosťučinenia, ale tie už len vzhľadom na povahu nároku, ktorý je veľmi výrazne závislý od konkrétnych okolností každej jednej konkrétnej veci nemožno považovať za „ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít“ (čl.2 ods.2 CSP), keď navyše súdu z jeho činnosti sú známe aj rozhodnutia, kde prisúdená bola omnoho nižšia suma finančného zadosťučinenia. Viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19CoCsp/10/2020, kde bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie ktorý z požadovanej sumy 3.906,09 eur priznal spotrebiteľovi finančné zadosťučinenie vo výške 100,-eur, alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.22CoCsp/31/2020 (priznané zadosťučinenie 100,-eur) alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.6CoCsp/14/2022 potvrdzujúci pri nároku vyvodzovanom zo zrušenia rozhodcovského rozsudku sumu zadosťučinenia 50,-eur. Na druhej strane, tvrdenie žalovaného, že súdy priznávajú zadosťučinenie len vo výške 50,-eur a len výnimočne vo výške 100,-eur súd uvádza, že už z len rozhodovacej praxe vo vzťahu priamo

-12-

SK-4Csp/81/2022

k žalovanému je zrejmé, že toto tvrdenie nie je pravdivé. Súd len príkladmo poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.5CoCsp/29/2022 (priznané zadosťučinenie 478,-eur ako polovica sumy o ktorú sa žalovaný chcel na úkor žalobcu obohatiť) alebo rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.8Csp/71/2020 ktorý pri nároku vyvodzovanom zo zrušenia rozhodcovského rozsudku prisúdil proti práve tu žalovanému sumu zadosťučinenia 500,-eur

32. Pokiaľ ide o nepriznanie nároku v celej požadovanej výške, súd zohľadnil zdôvodnenie nároku žalobkyňou, kde táto netvrdila žiadne mimoriadne, výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške až 2.652,52 eur. Ak z iných obdobných sporov o primerané finančné zadosťučinenie sú súdu známe prípady, kde boli spotrebiteľom priznané nižšie sumy ako tu žalobkyňa žiadala, a to aj v situácii keď napr. reálne došlo k ujme na majetku spotrebiteľa a k bezdôvodnému obohateniu sa dodávateľa (čo nie je tento prípad) alebo kde dodávateľ pri vymáhaní predmetnej sumy postupoval voči spotrebiteľovi mimoriadne agresívne, telefonicky obťažoval príbuzných spotrebiteľa so žiadosťami o plnenie, osobne navštevoval pri vymáhaní nedôvodného plnenia domácnosť spotrebiteľa, podával trestné oznámenia a podobne, tak súd v rámci proporcionality a primeranosti musel zohľadniť, že tu o žiadny taký prípad nešlo, aspoň nič také žalobkyňa netvrdila, nežiadala byť v spore ani osobne vypočutá, jej zástupca sa ani nedostavil na pojednávanie. Sama netvrdila a nepreukázala, žeby jej osobná, rodinná či sociálna sféra trpela kvôli konaniu žalovaného absolútne mimoriadnym spôsobom (vzhľadom na žiadanú výšku zadosťučinenia), teda nad rozsah, ktorý je logicky zrejmý už z toho, že sa od nej protiprávne v rozhodcovskom konaní vymáhala vysoká suma. V porovnaní s inými prípadmi u žalobkyne nedošlo k zmenšeniu majetku. Inštitút primeraného

finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, respektíve kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Na druhej strane, ani symbolické finančné zadosťučinenie nebolo by tu na mieste, nakoľko z hľadiska zákonom predpokladaného účelu by sa také zjavne minulo účinkom a účelu zákona. Preto súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 300,-eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

33. Na druhej strane súd pri výške priznaného zadosťučinenia zohľadnil vo vzťahu k jeho sankčnej a odradzujúcej funkcii v neprospech žalovaného aj skutočnosť, že nejde o zďaleka prvý, či ojedinelý prípad obdobného konania žalovaného, čo je zrejmé už z výpočtu súdnych rozhodnutí v predošlých častiach tohto odôvodnenia týkajúcich sa žalovaného. Žalovaný uplatnil svoj vysoký nárok voči žalobkyni v rozhodcovskom konaní po použití nekalej obchodnej praktiky, navyše v situácii, kedy úver podľa záveru súdu v základnom konaní bol bezúročný a bez poplatkov, čo súd, ako už bolo uvedené takisto zohľadnil. Preto súd pri prisúdení primeraného finančného zadosťučinenia a určovaní jeho výšky vzal na zreteľ aj to, že toto zadosťučinenie je v zákone zakotvené aj preto, aby prostredníctvom jeho priznania spotrebiteľovi dodávateľ bol odradený od ďalších takýchto postupov.

34. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, súd zohľadnil, že žalobkyňa sa tu musela aktívne brániť nedôvodnému nároku žalovaného. Musela vyhľadať advokáta, ktorý ju zastupoval v pôvodnom konaní a súd zohľadnil aj dĺžku stavu neistoty žalobkyne. Žalovaný v konaní 8Csr/1/2018 aj potom, čo už existovali súdne rozhodnutia, ktorými bol daný postup vymáhania zo strany žalovaného označený za protiprávny stále trval na svojom nároku a zákonnosti rozhodcovského rozsudku, čo síce bolo jeho nesporným právom, avšak zároveň to malo vplyv na dĺžku a predlžovanie stavu neistoty žalobkyne, čo je kritérium na ktoré súd tiež pri rozhodovaní o výške zadosťučinenia má

-13-

SK-4Csp/81/2022

prihliadať. Žalovaný obhajobou toho, čo už mnohokrát a dávno bolo právoplatne súdmi posúdené ako neobhájiteľné u žalobkyne sám výrazne prispel k predlžovaniu stavu a pocitov neistoty, ktoré sú logicky so súdnym konaním spojené vždy.

35. Súd preto obranu žalovaného v spore nepovažoval za dôvodnú. Súd legitímne využitie zákonného práva žalobkyne proti žalovanému žiadať primerané finančné zadosťučinenie v žiadnom prípade nepovažuje tu za zjavné zneužitie práva, ako to tvrdil žalovaný. Súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v sume, ktorá tu predstavuje v podstate len 10 % žalovaným nedôvodne vymáhaného nároku. Z tohto pohľadu súd vyhodnotil argument žalovaného o tom, že primeraným finančným zadosťučinením sa má kompenzovať nemateriálna ujma, ktorá vznikla, a nie ujma majetková. Nie je totiž vylúčené, aby výška nemateriálnej ujmy, ak jej mantinely nie sú zákonom stanovené, bola obdobná, zhodná, vyššia alebo nižšia ako ujma, ktorá oprávnenej osobe hrozila v majetkovej sfére.

36. Súd v danom prípade zvážil všetky okolnosti prejednávanej veci a dospel k názoru, že je potrebné žalobe vyhovieť práve čo do sumy 300,-eur. Podľa názoru súdu pri opodstatnených nárokoch spotrebiteľov uplatnených za takých okolností ako v tu súdnej veci nestačí len strohé konštatovanie súdu o porušení ich práv pri vyhovení ich žaloby v základnej veci, ale je potrebné tento proces zavŕšiť priznaním aj finančnej kompenzácie odrážajúcej ujmu, ktorú spotrebiteľ utrpel pri súdnej a inej konfrontácii s dodávateľom.

37. Súd tak za primerané finančné zadosťučinenie na odčinenie všetkých útrap a dôsledkov u žalobkyne a na druhej strane na efektívne odradenie žalovaného od opakovania takých postupov považuje tu sumu 300,- eur. Vzhľadom na všetko uvedené súd žalobe žalobkyne vyhovel čo do zaplatenia sumy 300,-eur a vo zvyšku ju ako nedôvodnú zamietol.

38. Čo sa týka výroku o trovách konania, podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods.2 CSP).

39. Žalobkyňa v základe nároku bola plne úspešná, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku-

Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016 k § 255 CSP, cit „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Obdobne v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.3Co/20/2017 kde pri priznaní len 50 % zo sumy požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 100 % práve z dôvodu, že výška nároku závisela od úvahy súdu, čo je aj prípad tu prejednávanej veci.

40. Súd je toho názoru, že v prípadoch keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne neuplatňuje sa žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške,

-14-

SK-4Csp/81/2022

predstavujúcej šikanóznym výkonom práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ust. § 142 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30.6.2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvod na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Úvaha súdu sa tu týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods.3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia (tu zo sumy 300,-eur). K návrhu žalovaného, aby súd v prípade úspechu žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, ktorý žalovaný nijako bližšie neodôvodnil súd uvádza, že nezistil žiadne zákonné dôvody, ani dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by úspešnej žalobkyni nemala byť priznaná náhrada trov konania. Samotná neúčast' na pojednávaní nie je takýmto dôvodom.

41. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a rovnako samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka súd v súlade s § 2 ods.2 a § 14 ods.4 zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch rozhodne o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu vzhľadom na zákonné oslobodenie žalobkyne od tejto povinnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

-15-

SK-4Csp/81/2022

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.